

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Promemorian Fingeravtryck i pass

Datainspektionen, som har granskat förslagen främst utifrån sin uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter, lämnar följande synpunkter på förslagen i promemorian.

Promemorian behandlar andra delen i genomförandet av de krav som ställts på medlemsländerna att införa biometriska uppgifter i pass genom rådets förordning (EG) nr 2252/2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna (förordningen). Den 1 oktober 2005 genomfördes första delen genom ett antal ändringar i passlagen, vilket bl.a. innebär att en passökande är skyldig att låta sig fotograferas i digitalt format. Denna digitala passbild lagras sedan ner i komprimerad form i ett datachip i passet. Passlagen föreslås nu bli kompletterad med ytterligare bestämmelser som innebär en skyldighet för den som ansöker om pass att även lämna fingeravtryck, vilka i interoperabelt format lagras i samma datachip.

Enligt promemorian kommer skyldighet att lämna fingeravtryck, i enlighet med det förslag till ändring av förordningen som kommissionen lagt fram, inte att gälla barn under sex år. Datainspektionen avstyrker detta förslag då inspektionen anser att frågan om fingeravtryckens tillförlitlighet hos yngre barn ännu är allt för osäker. Inspektionen delar europeiska datatillsynsmannens bedömning (EGT C 2001/1 6.8.2008) att åldersgränsen, i avvaktan på resultatet av en djupgående studie i frågan, bör ligga vid 14 år eller möjligen strax under. En sådan åldersgräns ligger också i linje med Europaparlamentets förslag om 12 år.

Enligt förslaget kommer fingeravtrycken endast att lagras i datachipet. De biometriska data som tas fram i samband med passärendets handläggning ska förstöras så snart fingeravtrycket lagrats i passets datachip. Även vid en passkontroll ska fingeravtrycken samt de biometriska data som tas fram förstöras så snart kontrollen genomförts. Fingeravtrycken kommer inte heller att lagras i passregistret. Datainspektionen instämmer i promemorians förslag

att fingeravtrycken endast ska lagras på ett datachip i passet. Ett centralt register över fingeravtryck skulle avsevärt öka risken för missbruk och att uppgifterna används på ett sätt som går utöver det ursprungliga ändamålet med fingeravtryck i pass.

Datainspektionen instämmer även i promemorians förslag att fingeravtrycken, i likhet med den digitala ansiktsbilden, inte ska få användas för sökning med hjälp av automatiserad behandling. Med tanke på de risker användandet av biometriska uppgifter medför för den personliga integriteten bör dock skyddet för dessa uppgifter få en tydligare utformning än vad som nu är fallet. Även det faktum att passbilder i digitalt format redan idag lagras i passregistret, förstärker behovet av en särskild reglering av den behandling av personuppgifter som utförs i samband med utfärdande och kontroll av pass. Lagrådet påpekade redan i sitt yttrande vid införandet av digitala bilder i pass (prop. 2004/2005:119 s. 95) på behovet av en närmare författningsreglering av passregistret.

Datainspektionen är medveten om den skyldighet att införa fingeravtryck i pass som åligger Sverige enligt förordningen. Inspektionen vill dock varna för de betydande risker det medför att införa fingeravtryck i en sådan handling som till sin natur till största del kommer att brukas utanför Sveriges gränser. Det torde i praktiken inte vara möjligt att uppnå garantier för att biometriska uppgifter om svenska medborgare inte missbrukas vid passkontroller i andra länder eller när passet används som id-handling utomlands.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av datarådet Hans-Olof Lindblom, teamledaren Britt-Marie Wester och juristen Ulrika Harnesk, föredragande.

Göran Gräslund

Ulrika Harnesk